

Jutalom, de kitől?

A keresztény ember arra összpontosít, hogy jutalmat Istentől kapjon. Ennek a jutalomnak az a tartalma, hogy az ember átéli, megérzi, tapasztalja, hogy Isten vele van, és ő Istennel; hogy van közöttük egység, személyes kapcsolat, amelyben Isten vágyik ránk, mi pedig Rá. Az ember érezheti ezt a mindennapokban és a végső nagy találkozás jutalmában.

A jutalom elnyerésének módjáról beszél itt Jézus.

Vannak, akik úgy gondolták (farizeusok, vallásos képmutatók), hogy az istenkapcsolat akkori formáinak megfelelően (adomány, ima, böjtölés) ezt nyilvánosan, demonstratív módon kell tenni. Hiszen a látható példa ragadós, közvetíti a kultúra, a vallás elvárását, és mintát ad másoknak is. Így a nyilvánosság – és mondjuk így: a propaganda – fontos marketingeleme lett a vallási cselekedet, holott az alapvetően csak az Istenre és az emberre tartozik.

A demonstratív cselekedeteknek is van jutalmuk. Jézus is mondja: megkaptátok jutalmatokat. Kitől? Az emberektől, a nézőközönségtől, a lājkolóktól. Népszerűek, követhetők lesztek, mémeket adtok, alakítjátok az emberek tudatát, kiépítitek a szokások bástyáit. Minden vallási vezető legfőbb vágya ez, hogy legyen létszám, követő, demonstratív erő, csörögjön a pénz, működjön az üzem.

Jézus ezzel szemben a csendes rejteket ajánlja. De van-e értelme a rejtekben bármit is csinálni? Van-e értelme a nem demonstratív tetteknek? Hoz-e bármit is a konyhára? Ha az intézményeket nézzük, bizony keveset. Ha az Isten felé törekvő embert nézzük, bizony sokat. Mert a rejtek nem egy sötét kamra, egy bezárt szoba, hanem ott egy lépcsőn felfelé tett lépés. A körülményeknek meg kell teremteni az intimitást. Ott, ahol ketten vagyunk: Ő és én. Mert ebben az intim baráti viszonyban oldódnak ki az ember görcsei, félelmei, jön létre az önátadás, a megismerés és megismertetés, a találkozás. Ahol az ember Isten szándéka szerint teremődik. Ahol az leszünk, akiknek Isten álmódott bennünket.

A piacokon, tereken, templomokban, hamuval hintett hajjal nyilvánosan végzett, mégoly nemes vallási cselekedetek kifelé hatnak, befelé nem; könnyen eltörölhetők, megváltoztathatók, ahogy a körülmények és a lehetőségek akarják. Ma az izmusok és vallások szabadpiacán mérlegelni lehet, mi az, ami nekem jobban tetszik, mi az, ami bejön. A rejtekben csak ketten vagyunk, nincs külső körítés, nézőközönség. Ott és akkor történhet meg az, ami minden vallási cselekedetnek az alapvető lényege: az önátadás.

De van-e társadalmi, nyilvános vetülete az önátadásnak? Hiszen Jézus mégiscsak az Isten Országát akarta. Igen, van. Az, hogy változunk. az, hogy levetjük az ó embert és elveszük magunkra az új embert. Az új embert, aki szeret, ad, szolgál, szelíd. Hiszen pont a társadalomnak van szüksége ilyen emberekre. Akik a háború helyett a békét hozzák, akik a társadalmi különbségek helyett az osztozást, akik gyógyítják a világ sebzettségét. És gyógyítják a megsebzett világot, szavakkal, tettekkel, jelenléttel, kiállással jó ügyekért. Az ilyen emberek a rejtettségben alakulnak. Ahogy a magzat is az anyaméh rejtettségében, vagy a szerelem is a rejtettségben alakul, így az új ember is. A lélekvárásnak is ez az értelme, önmagunk változását várjuk, készítjük elő az ima, az olvasás, az elmélkedés perceiben. Ha idén nem is, de jövőre, vagy jövő utánra valami megszületik bennünk. És általunk lép be a világba.

Garay Bandi, Dunakeszi